

SZENT ISTVÁN EGYETEM

Mezőgazdaság- és Környezettudományi Kar

**SEGÉDLET A KÖZFOGLALKOZTATÁSI PROGRAMOKHOZ
KAPCSOLÓDÓ ÁLLATTARTÁSHOZ ÉS ÁLLATITERMÉK-
FELDOLGOZÁSHOZ**

Nyúltartás

Nyúltartás

Ajánlott fajta/genotípus:

Pannon fehér

Kihelyezéskori életkor/súly:

70-80 napos, 2,2-2,5 kg tenyésznövendék nyúl, ivararány 1 bak 5 anya.

Évente anyánként 30 db 2,5-3 kg súlyú vágónyúl előállításával lehet számolni.

Épület nagyságtól függően 5-10 anyanyúl tartása ajánlott.

Évente az állomány teljes cseréje szükséges, de ez már a szaporulatból megoldható.

Elhelyezés

Épülettel szemben támasztott követelmények

Minimális alapterület 5-10 m²

Padozat lehet föld, beton, tégl (kiszáradások bejutásának megakadályozása, hasonlóan a tyúk fajban leírtakhoz).

Ablakkal rendelkezni kell, vagy mesterséges világítás szükséges, 1 db 40 Wattos izzó.

Az épület nyílászáróit szúnyoghálóval kell ellátni!

Ketrecek:

Jelenleg hazánkban sok használt nagyüzemi nyúlketrec eladó. Ezek a ketrecek minimális átalakítással használhatók kisüzemben is. A meglévő épületek, és használt ketrecek ismeretében szakember segítségével kell végrehajtani az adott épület betelepítését. A hízonyulak tarthatók mélyalmon is 5-6 db/m² alapterületen. Ebben az esetben fokozottan oda kell figyelni, hogy az etetett takarmány az állatok vágása előtti két hét kivételével tartalmazzon kokciosztatikumot!

Takarmányozás:

A tápokból az alábbi napi felvétellel számolhatunk:

Növendék (4-11 hetes) 110 - 130 g/nap

Kifejlett (11 hét fölött) 120 g/nap

Anyá (szoptató, 28 napig) 350 - 380 g/nap.

Háztáji nyúltáp ajánlott beltartalmi értékei

DE nyúl	MJ/kg	10,55
Nyersfehérje	%	14,5
Nyerszsír	%	2
Nyersrost	%	13,5

A növendék, kifejlett és szoptató állatokat étvágy szerint takarmányozzuk, a bakok esetében az adagolt takarmányozás ajánlott.

A kisüzemi gyakorlatban a takarmányozás alapját a gabonafélék, valamint tömegetakarmányok (zöld ill. széna) továbbá takarmány-, és sárgarépa képezik.

Fontosabb nyúltakarmányok

Legfontosabb a zab, amely korlátozás nélkül etethető. Az árpa és a cukorcirok a zab helyettesítője lehet. A búza etethető, de a tápba csak 10-20 %-ban keverhető.

A kukoricát ritkán használják, miután keményítőjét a nyúl rosszul hasznosítja, de ennek ellenére erősen zsírképző hatású, a vágási minőséget rontja (20 - 30 %-ban keverhető). A rozs nehezen emészthető, szükség esetén 10 - 25 % mennyiségben. Szárított-répaszelet kedvező étrendi hatású 10 - 20 %-ban alkalmazható. Az extrahált napraforgódara jó fehérjeforrás, bekeverési arányát rosttartalma határozza meg (3-35 %). Az extrahált szójadara rosttartalma kisebb probléma 30 %-ig keverhető. A lucernaliszt a nyúltakarmányok egyik legfontosabb alapkomponense. Bekeverési arányát fehérje-, és rosttartalma határozza meg (20 - 60 %).

A ballaszt pótlására szalmák alkalmazhatók elsősorban. A kisüzemi gyakorlatban alkalmazzák a kenyérhulladékot és a kenyérhéjat is, valamint a sör-, és almatörkölyt, ez utóbbiakat főleg szoptató anyáknál. Napi javasolt mennyiségük 20 - 80 g /állat.

A zöldtakarmányok (akáclobb, fűfélék, kukorica, lucerna), a szénák (réti ill. lucerna) valamint a takarmány- és murokrépa esetében az alkalmazható mennyiséget az állat felvevő képessége szabja meg.

Az etetés és itatás gyakorlata

Az etetőkkel szemben támasztott legfontosabb követelmény, hogy rögzítettek, könnyen kezelhetők és fertőtleníthetők legyenek. Feltétel még, hogy a nyulak ne tudjanak belefeküdni, beleüríteni, a takarmány pazarlást (kikaparás) is meg kell akadályozni. Az etetésnek minden nap azonos időpontban kell történnie még étvágy szerinti takarmányozás esetében is. Az etetőkből visszamaradt takarmány szükség szerint eltávolítandó.

Az etető mellett igen fontos a szénazseb is, mivel a szálastakarmányok etetése alapvető fontosságú. A szénazsebet az etetőn kívül jól kezelhető módon kell elhelyezni.

Az etetés mellett az itatásra is gondot kell fordítani. A növendék állatok napi vízigénye 0,2-0,5 liter, az anyanyulaké 0,6-0,8 liter, a szoptatás alatt ennél valamivel több.

Nagy víztartalmú takarmányok etetésekor az ivóvíz szükséglet felét a takarmány biztosíthatja, ivóvízről azonban ekkor is gondoskodni kell. A nyíltvízű itatók állategészségügyi és higiéniai szempontból kedvezőtlenek, önitató rendszerek alkalmazása a célravezető.

Vágás és értékesítés:

A házinyúl vágása nagy gyakorlatot nem igényel, saját célra való fogyasztás esetén otthon levágható.

Állategészségügy:

A tenyészállatokat évente egy alkalommal be kell oltani myxomatosis és RHD ellen. Az épületek nyílászáróit szúnyoghálóval kell ellátni.

Trágyakezelés:

A faluban kialakított központi trágyatárolóba kell szállítani alkalmanként, illetve ott kezelni. A kezelt trágya kijuttatása a szántóterületekre innen történik szervezett formában.

Költségvetés:

Egy anyanyúl háztáji körülmények között 30 db vágónyulat állít elő évente. Egy termelőhöz minimum 5 anyanyúl és egy baknyúl kihelyezése ajánlott. Így évente 150 db vágónyúl kerül felnevelésre 400 kg élőtömegben. 50 %-os vágási kitermelés esetén ez évente 200 kg csontos hús előállítását jelenti. A kalkulációnál a saját munka költségével nem számolunk.

1 kg élőtömeg előállításához szükséges táp mennyisége	4 kg
Évente szükséges táp mennyisége	$400 \cdot 4 = 1600$ kg
1 kg háztáji nyúltáp ára	90 Ft.
Évi táp költség	$1600 \cdot 90 = 144000$ Ft.
Évi gyógyszer, vakcina költség	5000 Ft.
Összes költség	149000 Ft,

Megtermelt érték bolti áron számolva

1 kg nyúlhús ára boltban	1700 Ft.
Évente előállított érték	$200 \cdot 1700 = 340000$ Ft.

A nyúltartás eredménye munkabér nélkül 191000 Ft.

Ez az eredmény csak a bolti ár esetében érvényes, ha a termelő élőnyulat ad le a felvásárlónak, akkor 450 Ft./kg árra számíthat. Ebben az esetben az árbevétel $400 \cdot 450 = 180\,000$ Ft. A költség nem változik így az eredmény csak 31 000 Ft bérköltség nélkül.

Összefoglalva megállapítható hogy a nyúltartás ilyen méretben csak saját fogyasztás esetén ajánlott!

Összeállította: Dr. Gyuricza Csaba egyetemi docens